

LAKIALOITE 116/2003 vp

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 3 ja 9 §:n ja sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnalle

Lakialoite on osa vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettia.

Vammaisten sosiaaliturvaa olisi ajanmukaisesti ja voimavarat kohdennettava niin, että ne kannustavat vammaisia henkilöitä aktiivisuuteen, kuten opiskeluun, työssäkäyntiin tai kuntoutukseen. Näin toteaa mm. Vammaistyoeryhmä 96 muistiossaan vammaisten sosiaaliturvasta. Sosiaali- ja terveysministeriön tyoryhmä on muistiossaan Henkilökohtaisen avustajajärjestelmän kehittäminen (2002:9) esittänyt, että avustajajärjestelmää kehitettäisiin kustannusten tasointijärjestelmän avulla. Avustajatuntien kustannuksista korvattaisiin kunnille 20 tuntia ylittävältä osin 70 prosenttia.

Tässä lakialoitteessa esitetään, että Vammaistyoeryhmän ehdotusten toimeenpano tulisi aloittaa muuttamalla henkilökohtaisen avustajan järjestelmää laajemmaksi subjektiiviseksi oikeudeksi vaikeavammaisille henkilöille. Tämän lisäksi tulisi avustajapalvelujen rahoitus kokonaisuudessaan siirtää Kansaneläkelaitoksen alaisuuteen, jolloin avustajapalvelujen saatavuus ei olisi riippuvainen vain asuinkunnan vammaismyönteisyydestä. Laki esitetään tulevaksi voimaan 1 päivänä syyskuuta 2004.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 3 ja 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 3 päivänä huhtikuuta 1987 annetun lain (380/1987) 9 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 101/1995, sekä *lisätään* 3 §:ään uusi 2 ja 3 momentti seuraavasti:

3 §

Vastuu palvelujen ja tukitoimien järjestämisestä

— — — — —
Kunnan on edistettävä vammaisten henkilöiden itsenäistä elämää, työllistymistä ja työssä selviytymistä turvaamalla heille mahdollisuus käyttää henkilökohtaista avustajaa. Vaikeavammaista henkilöä on tarvittaessa ohjattava ja avustettava henkilökohtaisen avustajan palkkaamisessa ja työnantajalle säädettyjen velvoitteiden täyttämässä.

Henkilökohtaisen avustajan palkkauksesta aiheutuvat lakisääteiset työnantajan kustannukset korvaa vaikeavammaiselle henkilölle kansaneläkelaitos siten kuin sairausvakuutuslaissa (364/1963) säädetään.

9 §

Taloudelliset tukitoimet

Vammaiselle henkilölle korvataan ylimääräiset kustannukset, jotka aiheutuvat vamman tai sairauden edellyttämän tarpeellisen vaatetuksen ja erityisravinnon hankkimisesta. Päivittäisistä toiminnoista suoriutumisessa tarvittavien välineiden, koneiden ja laitteiden hankkimisesta aiheutuvat kustannukset korvataan siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2004.

2.

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 4 päivänä heinäkuuta 1963 annettuun sairausvakuutuslakiin (364/1963) uusi 13 a § ja sen edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

Avustajakorvaus

13 a §

Vaikeavammaiselle henkilölle, jolle kunta vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) perusteella tarjoaa avustajapalveluja, korvataan henkilökohtaisen avustajan palkkauksesta aiheutuvat lakisääteiset työnantajan kustannukset tarpeen mukaan. Korvausta on oikeus saada silloin, kun vaikeavammainen henkilö tarvitsee runsaasti toisen henkilön apua kotona jokapäiväiseen elämään liittyvissä asioissa tai kodin ulkopuolella asioiden hoitamisessa, opiskelussa,

harrastuksissa ja muussa yhteiskunnallisessa osallistumisessa.

Lisäksi sellaiselle vaikeavammaiselle henkilölle, joka tarvitsee henkilökohtaista avustajaa työssä selviytymistään varten, korvataan henkilökohtaisen avustajan palkkauksesta aiheutuvat lakisääteiset työnantajan kustannukset tarpeen mukaan enintään 40 tunnin työskentelyajalta viikossa.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2004.

Helsingissä 2 päivänä lokakuuta 2003

Ulla Anttila /vihr
Osmo Soininvaara /vihr
Rosa Meriläinen /vihr
Heidi Hautala /vihr
Satu Hassi /vihr
Erkki Pulliainen /vihr

Anni Sinnemäki /vihr
Tarja Cronberg /vihr
Tuija Brax /vihr
Janina Andersson /vihr
Kirsi Ojansuu /vihr